

Česká obchodní inspekce

inspektorát Jihomoravský a Zlínský se sídlem v Brně
třída Kpt. Jaroše 1924/5, 602 00 Brno

Č.j.: ČOI 113342/16/3000/R/Mach

V Brně: 15. září 2016

Sp.zn: 625/30/15

ROZHODNUTÍ

Česká obchodní inspekce, inspektorát Jihomoravský a Zlínský se sídlem v Brně rozhodl v řízení zahájeném podle ust. § 46 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, na základě ust. § 7 odst. 2 a ust. § 10 odst. 4 písm. a) zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných hmot a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pohonných hmotách), ve znění pozdějších předpisů, v souladu s ust. § 67 a následujících zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, takto:

účastníku řízení: A + S, s.r.o.

sídlo: Úvoz 977/18, PSČ 602 00 Brno

IČ: 255 84 553

se pro porušení ust. § 3 odst. 1 a tím naplnění skutkové podstaty ust. § 9 odst. 1 písm. b) zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných hmot a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, kterého se dopustil tím, že dne 4. 8. 2015, na čerpací stanici A + S, na adrese Suchohrdelská 3497, 669 02 Znojmo, prodával pohonnou hmotu BA 95 Super, která dle laboratorních zkoušek provedených v akreditované laboratoři Česká rafinérská, a.s., O. Wichterleho 809, 278 52 Kralupy nad Vltavou, nevyhověla zvláštním právním předpisům. Na základě Protokolu č. 16-31137 ze dne 29. 4. 2016 doplněného dne 19. 7. 2016, odebraný vzorek č. 236/30/15/V pohonné hmoty BA 95 Super ze dne 4. 8. 2015, nevyhověl limitním hodnotám příslušné ČSN EN 228 (2013) a to v ukazateli OČMM - po korekci, kdy zjištěná hodnota činila 84,4, zatímco příslušná hodnota specifikace při zahrnutí nejistoty měření dle ČSN EN ISO 4259 má činit minimálně 84,5,

ukládá

- I. podle ust. § 9 odst. 10 písm. b) zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných hmot a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů,

pokuta

ve výši **20.000,- Kč** (slovy: dvacetisíckorunčeských),

- II. podle ust. § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů,

povinnost nahradit náklady řízení

Ve výši **1 000,- Kč** (slovy: jedentisíckorunčeských).

Uloženou pokutu je účastník řízení povinen uhradit ve lhůtě 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet České obchodní inspekce u ČNB Praha 1, číslo účtu 3754-829011/0710, VS: 1106253015, KS: 1148 (převodním příkazem), 1149 (poštovní poukázkou).

Náklady řízení je účastník řízení povinen uhradit ve lhůtě 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet České obchodní inspekce u ČNB Praha 1, číslo účtu 19-829011/0710, VS: 1106253015, KS: 0378 (převodním příkazem), 0379 (poštovní poukázkou).

Odůvodnění

Dne 4. 8. 2015 provedli inspektoři České obchodní inspekce, inspektorátu Jihomoravského a Zlínského se sídlem na třída Kpt. Jaroše 1924/5, 602 00 Brno, kontrolu na čerpací stanici A + S, na adrese Suchohrdelská 3497, 669 02 Znojmo, kterou provozuje obchodní společnost A + S, s.r.o. se sídlem Úvoz 977/18, 602 00 Brno, IČ 255 84 553. Při kontrole byla přítomna vedoucí čerpací stanice [REDAKCE]. O tomto byl sepsán úřední záznam.

Při kontrole provedené dne 4. 8. 2015, na čerpací stanici A + S, na adrese Suchohrdelská 3497, 669 02 Znojmo, byl odebrán vzorek pohonné hmoty (BA 95 Super, vzorek č. 236/30/15/V). Dle laboratorních zkoušek provedených SGS Czech Republic, s.r.o., Divize paliv a maziv, U Trati 42, 100 00 Praha 10, na základě inspekční zprávy č. 2324/2015 ze dne 5. 8. 2015 doplněné inspekční zprávou č. 2325/2015 ze dne 6. 8. 2015, bylo zjištěno a prokázáno, že pohonná hmota BA 95 Super, vzorek č. 236/30/15/V, nevyhověla limitním hodnotám příslušné ČSN EN 228 (2013) a to v ukazateli OČMM - po korekci, kdy zjištěná hodnota činila 83,9, zatímco příslušná hodnota specifikace při zahrnutí nejistoty měření dle ČSN EN ISO 4259 má činit minimálně 84,5.

O provedené kontrole byl na inspektorátu Jihomoravském a Zlínském se sídlem v Brně dne 22. 9. 2015 sepsán protokol o kontrole. S obsahem protokolu o kontrole, s výsledkem nevyhovujícího rozboru, včetně inspekčních zpráv nevyhovujícího vzorku, byl účastník řízení coby kontrolovaná osoba seznámen

dne 1. 10. 2015 prostřednictvím datových schránek. Účastník řízení nepodal ve stanovené lhůtě proti kontrolnímu zjištění námitky, ani se jinak nevyjádřil.

Prodejem pohonných hmot, které nesplňovaly požadavky zvláštních právních předpisů, porušil účastník řízení ustanovení § 3 odst. 1 zákona o pohonných hmotách a tím naplnil tak skutkovou podstatu ustanovení § 9 odst. 1 písm. b) tohoto zákona.

Na základě ust. § 7 odst. 2 písm. a) citovaného zákona Česká obchodní inspekce kontroluje složení a jakost pohonných hmot u výrobce, distributora, dovozce, vývozce, a u provozovatele čerpací stanice, a to i během přepravy, podle zvláštního právního předpisu a sleduje a monitoruje složení a jakost pohonných hmot v souladu s prováděcím předpisem vydaným podle § 3 odst. 4; provádění rozborů je zajišťováno prostřednictvím akreditovaných osob.

Na základě ust. § 7 odst. 2 písm. b) citovaného zákona Česká obchodní inspekce kontroluje plnění povinností podle § 3 odst. 1 a 2, § 5 odst. 2, 5, 6 a 7 a § 5 odst. 9 písm. a), b), d) a e).

Na základě ust. § 7 odst. 2 písm. c) citovaného zákona Česká obchodní inspekce kontroluje ve spolupráci s orgány správního dozoru podle zvláštních předpisů plnění povinností podle § 5 odst. 1 a 8.

Ust. § 3 odst. 1 zákona o pohonných hmotách stanoví, že pohonné hmoty lze prodávat nebo vydávat, pouze pokud splňují požadavky na jejich jakost a složení stanovené prováděcím právním předpisem, zvláštními právními předpisy a českými technickými normami.

Ust. § 3 odst. 4 zákona o pohonných hmotách stanoví, že prováděcí právní předpis stanoví požadavky na složení a jakost pohonných hmot a způsob sledování a monitorování jejich složení a jakosti.

Ustanovení § 9 odst. 1 písm. b) citovaného zákona stanoví, že právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že prodá nebo vydá pohonnou hmotu, která nesplňuje požadavky na pohonné hmoty podle § 3 odst. 1 tohoto zákona.

Ust. § 9 odst. 10 písm. b) citovaného zákona stanoví, že za správní delikt se uloží pokuta do 5 000 000,- Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. b), c) nebo d) nebo odstavce 4 písm. d).

Ust. § 10 odst. 4 písm. a) citovaného zákona stanoví, že správní delikty podle tohoto zákona v prvním stupni projednává ředitel inspektorátu České obchodní inspekce, jde-li o správní delikty podle § 8 odst. 1 písm. a) až c) a e), § 9 odst. 1 písm. a) až d), § 9 odst. 3 a odst. 4 písm. a), b), c), e) a f) a § 9 odst. 5,

Pro porušení ust. § 3 odst. 1 zákona o pohonných hmotách bylo s účastníkem řízení zahájeno správní řízení. Oznámení o zahájení správního řízení bylo účastníku řízení doručeno prostřednictvím datové schránky dne 29. 1. 2016, současně byl poučen o právech účastníka před vydáním rozhodnutí.

K oznámení o zahájení správního řízení účastník řízení podal vyjádření, ve kterém nesouhlasí se závěry laboratorních zkoušek s tím, že je distributor pohonných hmot, které nakupuje od firmy Slovnaft Česká republika, s.r.o. a že každý odebraný vzorek ČOI doposud vždy vyhověl příslušným normám a žádá o provedení kontrolního rozboru.

Přípisem ze dne 25. 2. 2016 účastník řízení oznámil správnímu orgánu, že se rozhodl provést kontrolní rozbor vzorku č. 236/30/15/V, který bude předán dne 9. 3. 2016 v 11:00 do laboratoře VÚRUP, a.s., Vlčie Hrdlo, 820 03 Bratislava 23.

Druhý rozbor byl tedy uskutečněn na základě objednávky účastníka řízení, ve zkušební laboratoři VÚRUP, a.s., Vlčie hrdlo, Bratislava po 7 měsících po zkoušce provedené v laboratoři SGS Czech Republic, s.r.o. Zjištěná hodnota 85,1 je podle normy ČSN EN 228 vyhovující. Zkušební protokol č. 162 2433 ze dne 10.3.2016 neuvádí bližší specifikaci vzorku. Zkušební protokol neuvádí, zda se jedná o hodnotu OČMM před nebo po korekci. Na zkušebním protokolu je uvedena nejistota měření 0,6 % výsledku, což činí 0,51 jednotky.

Rozhodčí stanovení prováděla laboratoř Česká rafinérská, a.s., Kralupy nad Vltavou, O. Wichterleho 809. Zjištěná hodnota na zkušebním protokolu 16-31137 ze dne 29. 4. 2016 doplněného dne 19. 7. 2016 je $84,4 \pm 0,3$, což je hodnota nevyhovující při vyhodnocení výsledku se zahrnutím nejistoty měření podle ČSN EN ISO 4259. Hodnota 84,4 je hodnota korigovaná.

Výsledek laboratoře SGS a VÚRUP se liší o 1,2 jednotky. Byl tedy vypočten medián výsledků, který lépe posuzuje výsledky, pokud jsou odlišné. Hodnota mediánu výsledků rozboru vzorku č. 236/30/15/V činí 84,4.

Závěrem lze konstatovat, že byla provedena tři stanovení oktanového čísla motorovou metodou u vzorku 236/30/15/V. Ověřující stanovení byla provedena až po 7 a více měsících od prvního stanovení. Prvotní nevyhovující hodnota stanovená laboratoří SGS (83,9) byla následně potvrzena i v laboratoři České rafinérské (84,4), také medián všech výsledků vychází 84,4. Tyto výsledky nesplňují požadavek ČSN EN 228 pro oktanové číslo motorovou metodou. Podle výsledku mediánu je možné hodnotit odchylku jako provozní 1A.

Vyhovující výsledek stanovení OČMM 85,1, který byl dosažen v laboratoři VÚRUP, byl zahrnut do výpočtu mediánu, nicméně ve zkušebním protokolu 162 2433 není jasně specifikováno, zda se jedná o výsledek OČMM před nebo po korekci a na protokolu není jasně uvedeno, že analyzovaný vzorek má stejné označení 236/30/15/V jako vzorek analyzovaný v laboratořích SGS Czech Republic a Česká rafinérská, a.s.

Přípisem ze dne 9. 8. 2016 byl účastník řízení vyrozuměn o zhodnocení výsledků rozborů vzorku 236/30/15/V o jeho právech a o zamýšleném vydání rozhodnutí. K tomuto vyrozumění se účastník řízení nevyjádřil.

Kontrolou tedy bylo zjištěno a prokázáno, že účastník řízení dne 4. 8. 2015, na čerpací stanici A + S, na adrese Suchohrdelská 3497, 669 02 Znojmo, prodával pohonnou hmotu BA 95 Super, která dle laboratorních zkoušek provedených v akreditované laboratoři Česká rafinérská, a.s., O. Wichterleho 809, 278 52 Kralupy nad Vltavou, nevyhověla zvláštním právním předpisům. Na základě Protokolu č. 16-31137 ze dne 29. 4. 2016 doplněného dne 19. 7. 2016, odebraný vzorek č. 236/30/15/V pohonné hmoty BA 95 Super ze dne 4. 8. 2015, nevyhověl limitním hodnotám příslušné ČSN EN 228 (2013) a to v ukazateli OČMM - po korekci, kdy zjištěná hodnota činila 84,4, zatímco příslušná hodnota specifikace při zahrnutí nejistoty měření dle ČSN EN ISO 4259 má činit minimálně 84,5.

Správní orgán prvního stupně posoudil veškeré skutečnosti zjištěné při kontrole a uvedené v protokolu o kontrole a také výsledky laboratorních zkoušek předmětné pohonné hmoty a dospěl k závěru, že byla učiněna potřebná a ve vazbě na hospodárnost řízení dostatečná zjištění a správní orgán má za prokázané, že byl spáchán správní delikt, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

K tomu lze dodat, že sledování a monitoring složení a jakosti prodávaných pohonných hmot a následnými rozbory zajišťovanými akreditovanou osobou je jedním z předpokladů ochrany spotřebitele a současně znamená omezení rizik nebo způsobení majetkové újmy.

Při určení výměry pokuty správní orgán přihlédl k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání, jeho následkům a okolnostem protiprávního jednání.

Ke způsobu spáchání správního deliktu správní orgán konstatuje, že nebyly shledány přitěžující ani polehčující okolnosti. Při své úvaze správní orgán vycházel z následujících skutečností. Odpovědnost účastníka řízení za správní delikt (prodej pohonné hmoty, která nesplňuje požadavky zvláštních právních předpisů) je objektivní odpovědností, tzn., že správní orgán nezkoumá zavinění, což potvrdil i rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 30. července 2010 sp. zn. 7Ca 215/2008-31-34, citace: *„Odpovědnost za kvalitu prodávaných paliv a tedy i za porušení povinnosti prodávat paliva v požadované jakosti nese zásadně prodejce.“* Této odpovědnosti se účastník řízení tedy nemůže zbavit např. poukazem na dodání pohonné hmoty distribuční společností, či na přepravce, který pohonnou hmotu přepravuje prodávajícímu, ale může kladně ovlivnit případnou sankci, kterou za porušení ukládá správní orgán, a to v případě, pokud by správnímu orgánu doložil takové podklady, které by mohly prokázat, že příslušné odchylky zapříčinil jiný distribuční článek. Objektivní odpovědnost je tu dána z praktických důvodů. Zjišťování a dokazování zavinění konkrétních osob by bylo velmi obtížné a zdlouhavé. Z důvodu zjednodušení postavení příslušných správních orgánů při ukládání sankcí podnikatelským subjektům je proto právní úprava správních deliktů podle zákona o pohonných hmotách a dalších zákonů založena na objektivní odpovědnosti nebo také „odpovědnosti za výsledek“ na rozdíl od odpovědnosti podle trestního práva. K vyvození odpovědnosti postačuje samotný fakt porušení nebo nesplnění povinností stanovených zákonem nebo uložených na jejich základě. Je potom na účastníkovi řízení, zda-li bude tyto „škody“ vymáhat po svých obchodních partnerech nebo přepravcích soukromoprávní cestou. Jelikož správnímu orgánu nebyly ze strany účastníka řízení předloženy takové podklady, které by správní orgán mohl vyhodnotit ve prospěch nebo v neprospěch účastníka řízení, musí správní orgán toliko konstatovat, že rozhodl při hodnocení tohoto kritéria tak, jak je výše uvedeno. V závěru hodnocení tohoto zákonného kritéria správní orgán konstatuje a připouští, že při přejímce zboží (PHM) je omezená možnost účastníka řízení zjistit skutečnost, zda dodaná PHM splňuje požadavky na jejich jakost a složení stanovené prováděcím předpisem, zvláštními právními předpisy a českými technickými normami, tedy zda se následně prodejem nebude dopouštět protiprávního jednání, avšak to ho nezabavuje objektivní odpovědnosti. Je pouze na účastníkovi řízení, aby si zajistil takový zdroj dodávek PHM, který by následně minimalizoval riziko jeho případného protiprávního jednání, či zajistil příslušná opatření. V této souvislosti správní orgán konstatuje, že zjištěnou odchylku lze zařadit mezi odchylku, která může vzniknout při výrobě nebo při úmyslné manipulaci s palivem.

Následek protiprávního jednání správní orgán vzal v úvahu v neprospěch účastníka řízení. Při své úvaze správní orgán vycházel z následujících skutečností.

Oktanové číslo vyjadřuje odolnost benzínu proti klepání při spalování v zážehovém motoru. Hodnota oktanového čísla není obvykle ovlivněna běžnými provozními manipulacemi při skladování a dopravě. Při nižším oktanovém čísle dochází ke zhoršenému spalování, riziku tvorby úsad, snížení výkonu a zvýšení spotřeby paliva včetně rizika poškození systému úpravy složení výfukových plynů.

Spotřebitel očekává kvalitní výrobek zaručující jeho spokojenost, je však zcela odkázán na solidnost firmy a prakticky není schopen se bránit, neboť nemá možnost jakost pohonných hmot zkontrolovat. Pokud prodávající prodá nekvalitní výrobek, poškozuje tím spotřebitele, neboť kráčí jeho právo na výrobky prodávané v závazně stanovené jakosti. Případné následky se nemusí týkat pouze malého množství spotřebitelů (budeme-li brát obecně známé hledisko, že do jedné nádrže osobního automobilu lze natankovat přibližně 50 litrů pohonné hmoty).

Zjištěná odchylka má sice vliv na chod motoru minimální, avšak mohlo by docházet k menší schopnosti akcelerace.

Na druhé straně vzal správní orgán v úvahu ve prospěch účastníka řízení okolnost, že se jedná o první porušení právní povinnosti stanovené zákonem o pohonných hmotách, že následně odebraný vzorek 237/30/15 (BA 95 super) odebraný dne 6. 8. 2015, splňoval požadavky na jakost a dále, že kontrolovaná osoba se správním orgánem řádně spolupracovala, veškeré doklady požadované správním orgánem byly z její strany vždy předloženy.

Na základě vyhodnocení zákonných kritérií, přihlédnutím k okolnostem ve prospěch a v neprospěch účastníka řízení a úvahy správního orgánu, byla účastníku řízení uložena pokuta ve výši 20.000,- Kč, tedy při spodní hranici zákonem stanoveného rozpětí uvedeného v ustanovení § 9 odst. 10 písm. b) zákona o pohonných hmotách, kdy za správní delikt podle odst. 1 písm. b) může být uložena pokuta do 5 000 000 Kč. Na druhé straně však byla pokuta uložena v takové výši, aby byla znatelná v majetkové sféře účastníka řízení, tedy byla pro něho nikoliv zanedbatelná a tím plnila svou úlohu, na jedné straně funkci preventivní a výchovnou a na druhé straně funkci represivní. Dle uvážení správního orgánu je shora uvedená výše pokuty plně v souladu se zákonem, zcela odpovídá závažnosti správního deliktu i zásadě přiměřenosti používané ve správním řízení.

Správní orgán při ukládání pokuty postupoval v souladu s právními předpisy, hodnotil všechna zákonná kritéria, vzal v potaz taktéž rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 16. 11. 2004, sp. zn. 10 Ca 250/2003, publikován pod č. 560/2005 Sb., NSS, kde se městský soud podrobně zabýval úlohou postihu ve správním řízení, přičemž zdůraznil, že finanční postih musí být znatelný v majetkové sféře delikventa, tedy být pro něho nikoliv zanedbatelný. Pokuta, která byla uložena na spodní hranici zákonného rozmezí, se pak správnímu orgánu nejeví jako excesivní, nýbrž jako adekvátní.

Povinnost uložit účastníkovi řízení, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, nahradit náklady řízení paušální částkou je stanovena ust. § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. V tomto řízení je tato zákonná podmínka bezpochyby splněna. Výše paušální částky nákladů řízení činí 1000,- Kč v souladu s ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových

výdajů a ušlého výtěžku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení.

Z výše uvedených důvodů rozhodl správní orgán tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí se lze do 15 dnů ode dne jeho doručení odvolat k ústřednímu řediteli České obchodní inspekce prostřednictvím níže podepsaného ředitele inspektorátu Jihomoravského a Zlínského se sídlem v Brně (k výše uvedené spisové značce). Nebude-li podáno odvolání v uvedené lhůtě, stává se rozhodnutí pravomocným. Nebudou-li pokuta a náklady řízení zaplacený do 30 dnů ode dne, kdy toto rozhodnutí nabude právní moci, budou vymáhány příslušným správním úřadem.

Mgr. Karel Havlíček
ředitel inspektorátu